

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
direktoriaus 2009 m. kovo 10 d.
įsakymu Nr.V(6)-50

PROFESINIO ORIENTAVIMO IR BENDRŲJŲ GEBĖJIMŲ UGDYMO PROGRAMŲ RENGIMO, TVIRTINIMO IR REGISTRAVIMO LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBOS SISTEMOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų (toliau – Programos) rengimo, tvirtinimo ir registravimo Lietuvos darbo rinkos mokymo sistemoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų rengimo, tvirtinimo, registravimo sąlygas bei tvarką.
2. *Programa* – tai nuoseklus ir struktūrizuotas profesinio informavimo, konsultavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo proceso aprašymas, apimantis tarpusavyje susijusias temas, sudarančias vieningą visumą ir skirtas programos tikslo įgyvendinimui.
3. Dėl Programų atitikimo reikalavimams bei kriterijams sprendžia kolegialus organas - *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo komisija (toliau – Komisija)*.
4. Suderintos ir patvirtintos programos įtraukiamos į Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sąvadą (toliau – Sąvadas).
5. Sąvado tvarkytojas - Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba).
6. Programos rengiamos įvairioms gyventojų grupėms, nepriklausomai nuo jų užimtumo, ypač darbo rinkoje papildomai remiamiems, padidintos socialinės atskirties rizikos asmenims.
7. Aprašas parengtas vadovaujantis Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2007, Nr. 43-1627), Užimtumo rėmimo įstatymo (Žin., 2006, Nr.73-2762), Profesinio orientavimo strategijos (Žin., 2004, Nr. 56-1955), Konsultavimo Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos sistemoje aprašo (Žin., 2004, Nr.182-6761), Užimtumo rėmimo bendrųjų paslaugų tvarkos aprašo (Žin., 2006, Nr.88-3476), Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymo (Žin., 1998, Nr.66-1909) nuostatomis.

II. PROGRAMŲ RENGIMAS, TVIRTINIMAS IR REGISTRAVIMAS

8. Teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos (toliau – Teritorinės tarnybos) Programas rengia, atnaujina (organizuoja jų rengimą, atnaujinimą) pagal suderintą ir Tarnybos patvirtintą planą.
9. Tarnyba koordinuoja Programų rengimą, atnaujinimą, tvirtina planą, organizuoja Komisijos darbą, tvirtina jos nuostatus, tvirtina parengtas ir Komisijos įvertintas Programas, registruoja jas Sąvade, tvarko Sąvadą.
10. **Naujų programų rengimas** vykdomas laikantis toliau išdėstyto nuoseklumu ir terminais:
 - 10.1. Teritorinės tarnybos pateikia Tarnybai kitais metais numatomų parengti Programų paraiškas iki esamų metų rugpjūčio 15 d. Pateikiant paraiškas, reikia nurodyti:
 - 10.1.1. preliminarų programos pavadinimą;
 - 10.1.2. kokio išsilavinimo asmenims programa skirta;
 - 10.1.3. reikalavimus asmenų profesinei kvalifikacijai;
 - 10.1.4. kokiai tikslinei asmenų grupei skirta programa;
 - 10.1.5. jei reikia, konkretizuoti tiksline grupę;
 - 10.1.6. programos temą;
 - 10.1.7. programos trukmę, val.;
 - 10.1.8. programos tikslą, trumpą apibūdinimą;
 - 10.1.9. programos dalyvių įgyjamas kompetencijas;
 - 10.1.10. programos parengimo terminą;
 - 10.1.11. reikiamas lėšas programos parengimui;
 - 10.1.12. programos rengimo pagrindimą (pvz. poreikių tyrimų, apklausų rezultatus, bendradarbiavimo susitarimus ir pan.).
 - 10.2. Punktuose 10.1.2. – 10.1.4. ir 10.1.6. nurodytą informaciją pateikti taip, kaip suformuluota *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų kodavimo taisyklėse*, kituose – laisva formuluote.
 - 10.3. Tarnyba gautas paraiškas pateikia vertinti Komisijai, kuri, remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo kriterijų aprašu*, įvertina pateiktas paraiškas ir savo galutines išvadas pateikia Tarnybai iki esamų metų rugsėjo 1 d.
 - 10.4. Tarnyba per 5 dienas parengia Programų rengimo plano projektą ir kartu su Komisijos išvadomis pateikia Teritorinėms tarnyboms. Programų rengimui reikiamos lėšos įtraukiamos į Teritorinių tarnybų sąmatas.
 - 10.5. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Ministerija) patvirtinus Teritorinių tarnybų sąmatas:
 - 10.5.1. sąmatoms nepasikeitus, Tarnyba per 5 dienas direktoriaus įsakymu tvirtina galutinį Programų rengimo planą. Plane nurodomi Programų rengėjai, lėšos, parengimo terminai;
 - 10.5.2. esant sąmatų pakeitimams, Komisija per 15 dienų parengia pasiūlymus dėl Programų rengimo plano pakeitimo. Tarnyba, atsižvelgdama į Komisijos siūlymus, per 5 dienas parengia galutinį Programų rengimo planą, nurodant Programų rengėjus, lėšas, parengimo terminus. Planas tvirtinamas Tarnybos direktoriaus įsakymu.

- 10.6. Teritorinės tarnybos pagal patvirtintą planą bei sąmatą organizuoja programų parengimą.
- 10.7. Parengta Programa, prieš pasirašant darbų atlikimo aktą su Programos rengėju (-ais), turi būti pateikta įvertinti Komisijai, kuri Programą vertina, remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sandaros aprašu*. Komisija savo išvadas pateikia per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai. Teigiamos Komisijos išvados yra pagrindas pasirašyti Darbų atlikimo aktą bei atsiskaityti su Programos rengėju (-ais).
- 10.8. Parengta Programa su priedu - dalomąja medžiaga – spausdintine (2 egzempliorius) bei elektronine forma pateikiama Tarnybai, tvirtinama Tarnybos direktoriaus įsakymu per 3 darbo dienas ir įregistruojama Sąvade. 1 patvirtintas egzempliorius grąžinamas Programos rengėjui (-ams).
11. Sąvade įregistruotos **Programos atnaujinamos** ne rečiau kaip kas 5 metai. Atnaujinimas vykdomas laikantis toliau išdėstyto nuoseklumo ir terminų:
 - 11.1. Teritorinės tarnybos pateikia Tarnybai kitais metais numatomų atnaujinti Programų paraiškas iki esamų metų rugpjūčio 15 d. Pateikiant paraiškas, reikia nurodyti:
 - 11.1.1. programos pavadinimą ir kodą;
 - 11.1.2. kas ir kaip keičiama / papildoma programoje – trukmė, metodai, turinys, priemonės;
 - 11.1.3. programos atnaujinimo pagrindimą (pvz. poreikių tyrimų, apklausų rezultatus, bendradarbiavimo susitarimus ir pan.);
 - 11.1.4. programos atnaujinimo terminą;
 - 11.1.5. reikiamas lėšas programos atnaujinimui.
 - 11.2. Tarnyba gautas paraiškas pateikia vertinti Komisijai, kuri, remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo kriterijų aprašu*, įvertina pateiktą medžiagą dėl Programų atnaujinimo ir savo galutinės išvadas pateikia Tarnybai iki esamų metų rugsėjo 1 d.
 - 11.3. Tarnyba per 5 dienas parengia Programų atnaujinimo plano bei sąmatos projektą ir kartu su Komisijos išvadomis pateikia Teritorinėms tarnyboms. Programų atnaujinimui reikiamos lėšos įtraukiamos į Teritorinių tarnybų sąmatas.
 - 11.4. Ministerijai patvirtinus Teritorinių tarnybų sąmatas:
 - 11.4.1. sąmatoms nepasikeitus, Tarnyba per 5 dienas direktoriaus įsakymu tvirtina galutinį Programų atnaujinimo planą. Plane nurodomi Programų rengėjai, lėšos, parengimo terminai;
 - 11.4.2. esant sąmatų pakeitimams, Komisija per 15 dienų parengia pasiūlymus dėl Programų atnaujinimo plano pakeitimo. Tarnyba, atsižvelgdama į Komisijos siūlymus, per 5 dienas parengia galutinį Programų atnaujinimo planą, nurodant Programų rengėjus, lėšas, parengimo terminus. Planas tvirtinamas Tarnybos direktoriaus įsakymu.
 - 11.5. Teritorinės tarnybos pagal patvirtintą planą bei sąmatą organizuoja programų atnaujinimą.
 - 11.6. Atnaujinta Programa, prieš pasirašant darbų atlikimo aktą, turi būti pateikta įvertinti Komisijai, kuri Programą vertina remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sandaros aprašu*. Komisija savo išvadas pateikia per 10 dienų nuo

medžiagos pateikimo Komisijai. Teigiamos Komisijos išvados yra pagrindas pasirašyti Darbų atlikimo aktą bei atsiskaityti su Programų rengėju (-ais).

- 11.7. Parengta atnaujinta Programa su priedu - dalomąja medžiaga – spausdintine (2 egzemplioriai) bei elektronine forma pateikiama Tarnybai, tvirtinama Tarnybos direktoriaus įsakymu per 3 darbo dienas ir įregistruojama Sąvade. 1 patvirtintas egzempliorius grąžinamas Programos rengėjui (-ams).
12. Siekiant lanksčiai patenkinti darbo rinkos poreikius, Teritorinės tarnybos sąmatos projekte gali numatyti ***papildomas lėšas Programų rengimui bei atnaujinimui***. Šios lėšos neturi viršyti 10 proc. Programų rengimo ir atnaujinimo plano projekte konkrečioms programoms numatytų lėšų. Programų, neįtrauktų į Programų rengimo ir atnaujinimo planą, rengimo bei atnaujinimo tvarka:
 - 12.1. Teritorinės tarnybos pateikia Tarnybai paraiškas atitinkamai kaip nurodyta 10.1 ir 11.1. punktuose.
 - 12.2. Tarnyba gautas paraiškas pateikia vertinti Komisijai, kuri, remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo kriterijų aprašu*, įvertina pateiktas paraiškas ir savo galutinės išvadas pateikia Tarnybai per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai.
 - 12.3. Atsižvelgusi į Komisijos išvadas, Tarnyba priima sprendimą ir per 5 dienas parengia atsakymą paraišką pateikusiai Teritorinei tarnybai.
 - 12.4. Parengta ar atnaujinta Programa, prieš pasirašant darbų atlikimo aktą, turi būti pateikta įvertinti Komisijai, kuri Programos projektą vertina remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sandaros aprašu*. Komisija savo išvadas pateikia per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai. Teigiamos Komisijos išvados yra pagrindas pasirašyti Darbų atlikimo aktą bei atsiskaityti su Programos rengėju (-ais).
 - 12.5. Parengta Programa su priedu - dalomąja medžiaga – spausdintine (2 egzemplioriai) bei elektronine forma pateikiama Tarnybai, tvirtinama Tarnybos direktoriaus įsakymu per 3 darbo dienas ir įregistruojama Sąvade. 1 patvirtintas egzempliorius grąžinamas Programos rengėjui (-ams).
13. ***Programų rengimo ir atnaujinimo planai gali būti koreguojami.***
 - 13.1. Programų rengimo ir atnaujinimo planų koregavimas galimas šiais atvejais:
 - 13.1.1. metų eigoje iškyla nenumatyti darbo rinkos poreikiai parengti atitinkamą programą tikslinei asmenų grupei, kuriuos būtina operatyviai patenkinti;
 - 13.1.2. tiesioginiai pavedimai parengti ir atnaujinti atitinkamas programas.
 - 13.2. Programų rengimo ir atnaujinimo planai koreguojami laikantis toliau išdėstyto nuoseklumo:
 - 13.2.1. Teritorinė tarnyba pateikia Tarnybai argumentuotą prašymą dėl Programų rengimo ir atnaujinimo plano pakeitimo. Kartu pateikiama norimos parengti ar atnaujinti Programos paraiška kaip nurodyta atitinkamai 10.1. ir 11.1. punktuose;
 - 13.2.2. tolesnė eiga – kaip nurodyta 12.2. – 12.5. punktuose.
14. ***Programų rengimo ir atnaujinimo, vykdant Europos Sąjungos struktūrinių bei kitų paramos fondų lėšomis finansuojamus projektus, tvarka:***
 - 14.1. Projekto planavimo metu, Tarnybai pateikiamas numatomų parengti ir atnaujinti Programų paraiškas pagal atitinkamai 10.1. ir 11.1. punktuose nurodytą informaciją.

- 14.2. Tarnyba gautas paraiškas pateikia vertinti Komisijai, kuri, remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo kriterijų aprašu*, įvertina pateiktas paraiškas ir savo galutines išvadas pateikia Tarnybai per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai. Teigiamos išvados yra pagrindas įtraukti konkrečių Programų rengimą ir atnaujinimą į rengiamo projekto veiklas.
- 14.3. Vykdamas projektą, parengta ar atnaujinta Programa, prieš pasirašant darbų atlikimo aktą, turi būti pateikta įvertinti Komisijai, kuri Programą vertina remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sandaros aprašu*. Komisija savo išvadas pateikia per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai. Teigiamos Komisijos išvados yra pagrindas pasirašyti Darbų atlikimo aktą bei atsiskaityti su Programos rengėju (-ais).
- 14.4. Parengta ar atnaujinta Programa su jos priedu - dalomąja medžiaga – spausdintine (2 egzemplioriais) bei elektronine forma pateikiama Tarnybai ir direktoriaus įsakymu per 3 darbo dienas įregistruojama Sąvade. 1 patvirtintas egzempliorius gražinamas Programos rengėjui (-ams).
15. **Parengtų Programų**, kurias registruoti į Sąvadą teikia kiti fiziniai ir juridiniai asmenys registravimo tvarka:
- 15.1. Programa, kartu su prašymu registruoti ją į Sąvadą, pateikiama Tarnybai.
- 15.2. Tarnyba Programą pateikia vertinti Komisijai. Komisija Programą vertina remdamasi *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų vertinimo kriterijų aprašu* bei *Profesinio orientavimo ir bendrųjų gebėjimų ugdymo programų sandaros aprašu* ir savo išvadas pateikia Tarnybai ne vėliau kaip per 10 dienų nuo medžiagos pateikimo Komisijai.
- 15.3. Atsižvelgdama į Komisijos išvadas, Tarnyba per 5 dienas priima vieną iš galimų sprendimų:
- 15.3.1. jei Sąvade jau yra registruota analogiška programa, priimamas sprendimas pateiktos Programos neregistruoti;
- 15.3.2. jei pateikta Programa pripažįstama nauja ar atnaujinta ir atitinka reikalavimus, priimamas sprendimas įregistruoti ją į Sąvadą.
- 15.4. Priėmus 15.3.1 punkte nurodytą sprendimą, su neigiamomis Komisijos išvadomis supažindinamas Programos teikėjas, kuriam apie Tarnybos sprendimą raštu pranešama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.
- 15.5. Priėmus 15.3.2. punkte nurodytą sprendimą, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, Tarnyba raštu informuoja Programos teikėją ir įregistruoja Programą Sąvade.

III. PROGRAMŲ IŠREGISTRAVIMAS

16. Siūlymus dėl Programos išregistravimo iš Sąvado gali teikti Programos rengėjas bei Sąvado tvarkytojas.

17. Programos išregistravimas rengėjo siūlymu:

- 17.1. Programos rengėjas pateikia prašymą Tarnybai dėl Programos išregistravimo. Kartu su prašymu pateikiamas Programos išregistravimo pagrindimas.
- 17.2. Tarnyba per 15 dienų priima sprendimą dėl Programos išregistravimo.
- 17.3. Per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo Tarnyba raštu informuoja prašymą dėl Programos išregistravimo pateikusį rengėją.
18. Programos išregistravimas Sąvado tvarkytojo siūlymu:
 - 18.1. Kasmet, iki kovo 1 d. Sąvado tvarkytojas (paskirtas valstybės tarnautojas ar darbuotojas, atsakingas už Sąvado duomenų tvarkymą) surenka informaciją apie 5 ir daugiau metų nenaudojamas Programas ir pagrindimą, kodėl jos nenaudojamos bei šią informaciją pateikia Komisijai.
 - 18.2. Komisija per 15 dienų išnagrinėja pateiktą medžiagą ir pateikia Tarnybai išvadas dėl Programų išregistravimo iš Sąvado.
 - 18.3. Tarnyba, atsižvelgdama į Komisijos išvadas, priima sprendimą dėl Programos išregistravimo.
 - 18.4. Per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo Tarnyba raštu informuoja išregistruojamos Programos rengėją.
19. Programos išregistruojamos Tarnybos direktoriaus įsakymu.
20. Išregistruotos programos spausdintas variantas saugomas Tarnybos archyve 5 metus.
21. Išregistruotos programos duomenys Tarnybos kompiuterinėje Sąvado duomenų bazėje saugomi neribotą laiką.

IV. PROGRAMŲ VYKDYMAS IR ĮSIGIJIMAS

22. Sąvade registruotas programos gali vykdyti tik įstaigos, akredituotos profesinio orientavimo veiklai.
23. Įstaigos, akredituotos vykdyti profesinio orientavimo veiklą Programomis bei reikalinga metodine ir informacine medžiaga aprūpinamos nemokamai.
24. Įstaiga, akredituota profesinio orientavimo veiklai, norėdama įsigyti Programą, raštu kreipiasi į Sąvado tvarkytoją.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Programų rengimas gali būti finansuojamas iš Užimtumo fondo, valstybės biudžeto, Europos Sąjungos paramos ir struktūrinių fondų lėšų bei kitų šaltinių.
26. Programas registruoti į Sąvadą gali teikti fizinis ar juridinis asmuo.